

RIIGIKOGU

Kristen Michal
Peaminister

6.11.2025

Arupärimine Vabariigi Valitsuse tegevusest laste ja naiste kaitsmisel lähisuhtevägivalla vastu

Austatud peaminister

Statistikaameti laiaulatuslikust suhteuuringu tulemustest selgus, et nii naised kui ka mehed kannatavad füüsilist, vaimset ja seksuaalset vägivalda enim just paarisuhetes. Oma elu jooksul on paarisuhtes vägivalda kogenud 41% naistest. Lähisuhtevägivald mõjutab otseselt ka lapsi – nii ohvritena kui pealtnägijatena.

Eesti ratifitseeris 2017.a. Istanbuli konventsiooni, mis näeb ette riigi kohustuse kaitsta naisi ja lapsi vägivalla eest ning tagada süsteemne, sõltumatu ja tõhus monitooring. Praegu on soolise vägivalla seire ning ka valdkonna õigusaktide väljatöötamine Justiitsministeeriumi pädevuses. See on aga vastuolus konventsiooni põhimõttega, mille järgi peab seireorgan olema riiklikult sõltumatu. Justiitsministeerium on ühtaegu nii seadusandlike muudatuste ettevalmistaja kui ka järelevalve teostaja rollis, mis seab kahtluse alla objektiivsuse ja tasakaalu tagamise.

Lisaks on nähtav õigusloome venimine ja kaasamise puudulikkus. Näiteks nõusolekuseadus, mis on vägivalla ja seksuaalse enesemääramise seisukohalt kriitilise tähtsusega, võttis valitsuse tegevuskavas kavandatust oluliselt rohkem aega. Võrdse kohtlemise seaduse uuendamine toimub avalikkuse eest varjatult, analüüsid on salastatud ning valdkonna organisatsioone pole sisuliselt kaasatud.

Samal ajal kui lähisuhtevägivalla juhtumite arv ei näita vähenemise märke, on riiklikud vahendid vägivalla ennetamiseks ja ohvrite toetamiseks hoopis vähenenud. Selline eelarvepoliitika on otseses vastuolus valitsuse varasemate lubadustega tugevdada naiste ja laste kaitset ja turvatunnet.

Lähtudes eeltoodust palume Teid vastata Riigikogu kodu- ja töökorra seaduse § 139 alusel järgmistele küsimustele:

1. Millal kavatseb valitsus viia oma tegevuse kooskõlla Istanbuli konventsiooni põhimõtetega, tagades sõltumatu mehhanismi soolise vägivalla monitoorimiseks?

2. Kuidas hindate Justiitsministeeriumi suutlikkust ja tahet lähisuhtevägivalla, seksuaalvägivalla ja võrdsuspoliitika õigusaktide väljatöötamisel ning milliseid samme kavatsetakse astuda olukorra parandamiseks?
3. Milline on valitsuse plaan lähiaastatel tugevdada vägivallaohvrite toetussüsteemi ning tagada piisav rahastus nii kriisiabi, ohvriabi teenuste kui ka ennetustöö jaoks?
4. Kuidas põhjendab valitsus eelarveotsuseid, mis vähendavad lähisuhtevägivalla vastase tegevuse ja ohvrite toetamiseks ettenähtud rahalisi vahendeid ning kuidas aitab selline poliitika kaasa vägivalla vähendamisele Eestis?

Laste ja naiste kaitse ei saa olla sõnakõlks. Tegemist on inimõiguste ja demokraatliku õigusriigi põhiküsimusega, millele peab valitsus andma selge vastuse.

Lugupidamisega

Reili Rand	Reili Rand
Tanel Kük	
Heljo Pihhof	Heljo Pihhof
Reinard Kallaste	
Jaak Aab	Jaak Aab
Madis Kallas	Madis Kallas
Rune Sihhant	Rune Sihhant
Merle Lehtonen	Merle Lehtonen
Enn Eesmaa	Enn Eesmaa
Heleme Kiti	Heleme Kiti